

दानियेलाचे पुस्तक — क्रमांक तीन

दुहेरी दर्शने

Jeff Pippenger

2023-11-25

आपण सध्या दानिएलच्या पुस्तकामध्ये लेवीय पुस्तकाच्या सव्वीसाव्या अध्यायातील “सात काळ” यांचा विचार करीत आहोत. ज्यांनी आपले डोळे मिटून घेण्याची निवड केली आहे, त्यांच्यापासून ते लपलेले आहे; परंतु ज्यांना पाहण्याची इच्छा आहे, त्यांच्यासाठी ते तेथे आहे. आपण दानिएल अध्याय आठ, आणि वचन तेरापासून प्रारंभ करू.

मग मी एक पवित्र जन बोलताना ऐकले; आणि जो पवित्र जन बोलत होता, त्या एका विशिष्ट पवित्र जनाला दुसऱ्या पवित्र जनाने म्हटले, “नित्य अर्पणाविषयी, उजाड करणाऱ्या अपराधाविषयी, आणि पवित्रस्थान व सैन्य या दोन्हींना पायदळी तुडविले जाण्यास देणाऱ्या त्या दर्शनास किती काळ लागणार?” दानिएल 8:13.

हा वचन “मग” या शब्दाने सुरू होतो, आणि दानियेलाने यापूर्वीच्या दहा वचनांत नुकताच पाहिलेल्या भविष्यवाणीय इतिहासाच्या दर्शनापासून एक भेद दर्शवितो. अध्यायातील पहिले व दुसरे वचन दानियेलास हे दर्शन कोणत्या वर्षी प्राप्त झाले हे ओळखून देतात, तसेच ते त्याला उलै नदीजवळ प्राप्त झाले हेही सांगतात. तिसऱ्या वचनापासून बाराव्या वचनापर्यंत तो भविष्यवाणीय इतिहासाचे दर्शन “पाहतो.” “मग” तो एक प्रश्न आणि एक उत्तर यांचा समावेश असलेला स्वर्गीय संवाद “ऐकतो.” पंधराव्या वचनात, त्याने नुकतेच जे भविष्यवाणीय इतिहासाचे दर्शन “पाहिले” होते, ते काय दर्शविते याचा शोध तो घेऊ लागतो. दानियेलाने तिसऱ्या ते बाराव्या वचनांत “पाहिलेले” दर्शन आणि त्याने “ऐकलेला” स्वर्गीय संवाद यांतील भेद ओळखणे अत्यावश्यक आहे—कारण ती दोन भिन्न दर्शने आहेत.

परंतु तुमचे डोळे धन्य आहेत, कारण ते पाहतात; आणि तुमचे कान, कारण ते ऐकतात. मत्तय 13:16.

तेराव्या वचनातील प्रश्न असा आहे, “दर्शन किती काळपर्यंत असेल,” आणि येथे “दर्शन” असा अनुवाद केलेला शब्द हा सोळाव्या वचनातील “दर्शन” असा अनुवाद केलेल्या शब्दापेक्षा वेगळा इब्री शब्द आहे.

आणि मी उलईच्या काठांमधून एका मनुष्याचा आवाज ऐकला; त्याने हाक मारून म्हटले, “गब्रिएल, या मनुष्यास हे दर्शन समजावून सांग.” दानिएल 8:16.

दोन वेगवेगळ्या इब्री शब्दांचे इंग्रजीतील “vision” या एकाच शब्दात भाषांतर केल्यामुळे, Leviticus 26 मधील “seven times” हे “उघडपणे लपलेले” झाले. जे बायबलचे विद्यार्थी केवळ वरवर दृष्टिक्षेप टाकून समाधान मानतात, ते या दोन वेगवेगळ्या इब्री शब्दांना एकच शब्द समजतात; परंतु ते असे करतात ते स्वतःच्या धोक्यावर.

“वरवर चाळून पाहिल्याने फारसा उपयोग होणार नाही. ते समजून घेण्यासाठी विचारपूर्वक शोध आणि मनःपूर्वक, कष्टसाध्य अध्ययन आवश्यक आहे. वचनात अशा सत्यता आहेत की त्या पृष्ठभागाखाली लपलेल्या मौल्यवान धातूच्या शिरांसारख्या आहेत. मनुष्य जसा सोने व चांदीसाठी खणतो, तशा प्रकारे त्यांचा शोध घेतल्यास, ते लपलेले खजिने उघडकीस येतात. सत्याचा पुरावा पवित्रशास्त्रातच आहे, याची खात्री बाळगा. एक वचन इतर वचने उघडण्याची किल्ली असते. देवाचा पवित्र आत्मा त्या समृद्ध आणि गूढ अर्थाचे प्रकटीकरण करतो, आणि आपल्या समजण्याकरिता वचन स्पष्ट करतो: ‘तुझ्या वचनांचा उलगडा प्रकाश देतो; तो साध्यांनाही समज देतो.’” Fundamentals of Christian Education, 390.

आपल्याला सांगितले गेले आहे की देवाच्या वचनामध्ये “प्रत्येक तथ्याला त्याचे महत्त्व असते,” आणि जर आपण आठव्या अध्यायात “दर्शन” असा अनुवाद केलेले दोन भिन्न हिब्रू शब्द आहेत ही वस्तुस्थिती दुर्लक्षित करण्याचे ठरवले, तर आपण स्वतःवर लाओदिकीयेची आंधळेपणा आणण्यास स्वतःच जबाबदार ठरतो. जुनी म्हण अशी आहे, “पाहू इच्छित नाहीत त्यांच्याइतके आंधळे दुसरे कोणी नसते.”

“मनुष्यांना या जीवनासाठी किंवा येणाऱ्या जीवनासाठी योग्य ठरावे याकरिता समजून घेण्याची जितकी तत्त्वे आवश्यक आहेत, ती सर्व बायबलमध्ये समाविष्ट आहेत. आणि ही तत्त्वे सर्वाना समजू शकतात. ज्याच्या ठायी तिच्या शिकवणीचे मोल जाणण्याची वृत्ती आहे, असा कोणीही मनुष्य बायबलमधील एखादा एकच उताराही वाचून त्यातून काहीतरी हितकारक विचार प्राप्त केल्यावाचून राहणार नाही. परंतु बायबलमधील सर्वांत मौल्यवान शिक्षण हे प्रसंगोपात किंवा विस्कळीत अभ्यासाने प्राप्त होत नाही. तिची महान सत्यव्यवस्था अशी मांडलेली नाही की ती घाईघाईने किंवा निष्काळजीपणे वाचणाऱ्यास उमगेल. तिचे बरेच खजिने पृष्ठभागाच्या खूपच खाली दडलेले आहेत, आणि ते केवळ परिश्रमी संशोधनाने व सातत्यपूर्ण प्रयत्नानेच मिळू शकतात. त्या महान परिपूर्णतेची रचना करणारी सत्ये शोधून काढली पाहिजेत व एकत्र गोळा केली पाहिजेत, ‘येथे थोडे, आणि तेथे थोडे.’ Isaiah 28:10.”

“अशा प्रकारे शोधून काढून आणि एकत्र आणल्यावर, ते एकमेकांशी पूर्णतः सुसंगत असल्याचे आढळेल. प्रत्येक सुवार्ता इतरांची परिपूरक आहे; प्रत्येक भविष्यवाणी दुसऱ्या एखाद्या भविष्यवाणीचे स्पष्टीकरण आहे; प्रत्येक सत्य हे दुसऱ्या एखाद्या सत्याचे विकसित रूप आहे. यहूदी व्यवस्थेतील प्रतिरूपे सुवार्तेद्वारे स्पष्ट केली जातात. देवाच्या वचनातील प्रत्येक तत्त्वाला त्याचे स्थान आहे, प्रत्येक घटनेला तिचे महत्त्व आहे. आणि ही संपूर्ण रचना, तिच्या आराखड्यात व अंमलबजावणीत, तिच्या कर्त्याविषयी साक्ष देते. अशी रचना अनंताच्या मनाखेरीज अन्य कोणतेही मन संकल्पू किंवा घडवू शकले नसते.” Education, 123.

दानियेलच्या आठव्या अध्यायात “दर्शन” हा शब्द दहा वेळा येतो; परंतु त्या दहा ठिकाणी दोन भिन्न इब्री शब्द वापरलेले आहेत, आणि त्या शब्दांचे अर्थ एकसारखे नाहीत. जर त्यांचा अर्थ एकच असता, तर त्या दहा उल्लेखांपैकी प्रत्येक ठिकाणी दानियेलने फक्त एकाच शब्दाचा उपयोग केला असता. दानियेलने दोन शब्द लिहिले, कारण त्या दोनपैकी प्रत्येक शब्दाचा स्वतःचा स्वतंत्र अर्थ आहे; आणि एक शब्द दानियेलने “पाहिलेले” दर्शन दर्शवितो, तर दुसरा त्याने “ऐकलेले” दर्शन दर्शवितो. तेराव्या वचनात “दर्शन” असा अनुवाद केलेला शब्द *châzôn* हा आहे, आणि त्याचा अर्थ “एक दृश्य”, किंवा “एक दर्शन”, “एक स्वप्न” किंवा “एक दैवी संदेश” असा होतो. त्याच्या व्याख्येवर आणि दानियेल त्याचा ज्या प्रकारे उपयोग करतो त्यावरून मी त्याला “भविष्यवाणीय इतिहासाचे दर्शन” असे म्हणतो.

दानियेलाच्या आठव्या अध्यायातील पहिल्या वचनात, दानियेल म्हणतो, “मला एक दृष्टान्त प्रकट झाला,” आणि दुसऱ्या वचनात तो दोन वेळा असे सांगतो की त्याने “दृष्टान्तात पाहिले.” त्यानंतर तेराव्या वचनात, “हा दृष्टान्त किती काळ चालेल” हा प्रश्न उपस्थित केला जातो. या सर्व ठिकाणी वापरलेला शब्द हिब्रू भाषेतील “*châzôn*” हा शब्द आहे. मग पंधराव्या वचनात आपण त्या प्रसंगापाशी येतो, जो कदाचित दानियेलाने हाच शब्द वापरलेल्या सर्वांत महत्त्वाच्या वेळांपैकी एक आहे, कारण तो म्हणतो, “जेव्हा मी”... “दृष्टान्त पाहिला आणि त्याचा अर्थ शोधू लागलो.” दानियेलाने *châzôn* दृष्टान्त पाहिल्यानंतर, त्याचा अर्थ काय आहे हे समजून घेण्याची त्याची इच्छा होती. ही एक अशी वस्तुस्थिती आहे, जिने या अध्यायात लेवीय पुस्तकाच्या सव्वीसाव्या अध्यायातील “सात काळ” लपवून ठेवण्याच्या बाबतीत फार मोठे महत्त्व धारण केले आहे.

तो सतराव्या आणि सव्वीसाव्या वचनांमध्ये *châzôn* हा शब्दही वापरतो. दानियेल अध्याय आठमध्ये “दृष्टान्त” हा शब्द दहा वेळा आढळतो, आणि त्या आढळण्यांपैकी सात ठिकाणी *châzôn* हा शब्द आहे. “दृष्टान्त” असा अनुवाद केलेला दुसरा इब्री शब्द दानियेल चार वेळा वापरतो. तो दुसरा इब्री शब्द *mar'eh* हा असून त्याचा अर्थ “प्रकटीकरण” असा आहे.

दानियेलाच्या आठव्या अध्यायात “*châzôn*” हा शब्द सात वेळा आढळतो, आणि “*mar'eh*” हा शब्द चार वेळा आढळतो; आणि हे दोन्ही मिळून इंग्रजीतील “*vision*” हा शब्द दानियेलाच्या आठव्या अध्यायात जे दहा वेळा येतो त्याचे प्रतिनिधित्व करतात. सात अधिक चार म्हणजे अकरा; कारण दानियेलाने “*mar'eh*” हा शब्द ज्या वेळांपैकी एका वेळी वापरला, त्या वेळी त्याचा अर्थ जसा परिभाषित केला आहे तसाच अनुवाद करण्यात आला; कारण पंधराव्या वचनात, जेव्हा दानियेलाने भविष्यवाणीच्या इतिहासाच्या “*châzôn*” दर्शनाचा “अर्थ शोधला,” तेव्हा त्याच्या “समोर उभा राहिला” “मनुष्याच्या स्वरूपाचा एक.” “*appearance*” हा शब्द “*mar'eh*” आहे. म्हणून,

दानियेल ८ मध्ये "mar'eh" हा शब्द दानियेलाने चार वेळा वापरला आहे; आणि त्यांपैकी एकदा त्याचा अनुवाद "appearance" या त्याच्या प्रमुख अर्थाशी सुसंगत असा करण्यात आला आहे, आणि उरलेल्या तीन वेळा त्याचा अनुवाद "vision" असा करण्यात आला आहे.

किंग जेम्स बायबलचे भाषांतर करणाऱ्या पुरुषांबद्दल मी कोणतीही टीका सुचवीत नाही. तथापि, हे नोंद घेणे आवश्यक आहे की, तेराव्या वचनात किंग जेम्स बायबलमधील एकमेव घातलेला शब्द (sacrifice) आढळतो, ज्याविषयी प्रेरणा निश्चितपणे सांगते की, "तो मजकुरात संबंधित नाही." पुढे प्रेरणा असेही सांगते की तो घातलेला शब्द "मानवी बुद्धीने घातला गेला होता." त्याच अध्यायात, दोन भिन्न इब्री शब्दांचे भाषांतर एकाच इंग्रजी शब्दाने केलेले आहे. या दोन शब्दांतील भेद ओळखणे का अत्यावश्यक आहे, याचे कारण अत्यंत गहन महत्त्वाचे आहे.

आणि असे झाले की, मी, म्हणजे मी दानिएल, ते दर्शन पाहिले आणि त्याचा अर्थ जाणून घेण्याचा प्रयत्न केला, तेव्हा पाहा, माझ्यापुढे मनुष्याच्या स्वरूपासारखा एक उभा होता. आणि मला उलायच्या काठामधून मनुष्याचा आवाज ऐकू आला; त्याने हाक मारून म्हटले, गाब्रिएल, या मनुष्याला हे दर्शन समजावून सांग. दानिएल 8:15, 16.

दानिएलने नुकतेच "पाहिलेल्या" "châzôn दर्शनाचा" "अर्थ शोधला" असता, ख्रिस्त गब्रीएलला दानिएलला त्याने नुकतेच "ऐकलेल्या" "mar'eh दर्शनाचे" समजावून सांगण्याची आज्ञा करतो. दानिएलला भविष्यवाणीतील इतिहासाचे दर्शन समजून घ्यायचे होते; परंतु ख्रिस्ताने, ज्याची तेराव्या वचनात पालमोनी (बोलणारा तो विशिष्ट पवित्र जन) अशी ओळख करून दिली आहे, गब्रीएलला दानिएलला "mar'eh दर्शन" समजावून सांगण्याची आज्ञा केली, "châzôn दर्शन" नव्हे. पंधराव्या आणि सोळाव्या वचनांत गब्रीएलचा स्पष्ट उद्देश असा सांगितला आहे की, त्याने दानिएलला "mar'eh दर्शन" समजावून द्यावे; हाच तो शब्द आहे ज्याचा "दर्शन" असा अनुवाद केला आहे आणि ज्याचा अर्थ "प्रकट रूप" असा होतो, दानिएलला समजून घ्यायचे होते त्या भविष्यवाणीतील इतिहासाच्या दर्शनाचा नव्हे. गब्रीएलची नेमून दिलेली जबाबदारी ओळखली नाही, तर लेवीयविवरण सव्वीस मधील "सात वेळा" हे उघडपणे समोर असूनही लपलेले राहते.

सव्वीसाव्या वचनात "दृष्टांत" असा अनुवाद केलेले दोन्ही हिब्रू शब्द त्याच वचनात आढळतात, आणि ते वचन "सात काळ" याविषयी दानिएलाच्या साक्षीतील सत्य उघड करण्याच्या मुख्य किल्ल्यांपैकी एक ठरते.

आणि संध्याकाळ व सकाळ यांचे जे दर्शन सांगितले गेले ते सत्य आहे; म्हणून तू ते दर्शन बंद करून ठेव; कारण ते पुष्कळ दिवसांसाठी आहे. दानियेल 8:26.

सव्वीसाव्या वचनात "संध्याकाळी व सकाळी यांचे दर्शन" हे mar'eh दर्शन आहे, ज्याचा अर्थ "दिसणे" असा होतो; परंतु जे दर्शन "बंद करून ठेवायचे" होते, ते भविष्यसूचक इतिहासाचे châzôn दर्शन आहे. "संध्याकाळी व सकाळी" ही अभिव्यक्तीच या दोन दर्शनांतील भेद वेगळा करून स्पष्ट ओळख करून देते. हे बायबल निर्माण होण्यात मानवी घटकाचे आणखी एक उदाहरण दर्शविते. मानवी घटकात बायबलमधील शब्द नोंदविणारे संदेष्टे यांचा समावेश होता, तसेच बायबलचे भाषांतर करणाऱ्यांचाही समावेश होता. बायबल, ख्रिस्ताप्रमाणेच, देवत्व आणि मानवत्व यांच्या संयोगाचे प्रतिनिधित्व करते. ते मानवत्व इतिहासाच्या प्रवाहात आदामाने पाप केल्यानंतर त्याच्यापासून सुरू होऊन, बायबल नोंदविणाऱ्यांपर्यंत आणि त्याचे भाषांतर करणाऱ्यांपर्यंत उतरून आले. ख्रिस्त आणि बायबल हे दोन्हीही देवाचे वचन आहेत, आणि देवाचे वचन शुद्ध आहे; कारण या संयोगातील देवत्वाने देहात अस्तित्वात असलेल्या कोणत्याही मर्यादांवर नेहमीच अधिराज्य गाजविले.

पौल, येशू ख्रिस्ताचा दास, प्रेषित होण्यासाठी बोलावलेला, देवाच्या सुवार्तेसाठी वेगळा काढलेला, (जी त्याने आपल्या संदेष्ट्यांद्वारे पवित्र शास्त्रांमध्ये पूर्वीच अभिवचन दिली होती,) त्याच्या पुत्राविषयी, म्हणजे आपल्या प्रभु येशू ख्रिस्ताविषयी, जो देहानुसार दावीदाच्या वंशापासून उत्पन्न झाला. रोमकरांस 1:1-3.

“संध्याकाळ व सकाळ” हा शब्दप्रयोग देवाच्या वचनात वारंवार आढळतो, आणि त्याचा अनुवाद नेहमी “संध्याकाळ व सकाळ” असाच केला जातो, जसा तो सहावीसाव्या वचनात आहे, आणि जसा उत्पत्तीतील सृष्टीवर्णनात तो वारंवार असा अनुवादित केला गेला आहे, जिथे पुन्हा पुन्हा असे म्हटले आहे, “आणि संध्याकाळ झाली, आणि सकाळ झाली....” खरे तर, आणि प्रत्येक तथ्याला त्याचे महत्त्व असते (आणि हे तथ्य समजणे अत्यावश्यक आहे), “संध्याकाळ व सकाळ” या शब्दप्रयोगाचा “संध्याकाळ व सकाळ” असा अनुवाद केला गेलेला नाही असे बायबलमधील एकमेव स्थान—जसा तो सहावीसाव्या वचनात आहे—ते म्हणजे दानिएल आठमधील चौदावे वचन. तेथे, आणि देवाच्या वचनात फक्त तेथेच, “संध्याकाळ व सकाळ” या वाक्यांशाचा अनुवाद केवळ “दिवस” असा केला आहे.

तो मला म्हणाला, दोन हजार तीनशे दिवसांपर्यंत; मग पवित्रस्थान शुद्ध केले जाईल. दानिएल 8:14.

बारा वचने पुढे, दानियेलाच्या त्याच अध्यायात, हिब्रू वाक्यांश “संध्याकाळ आणि सकाळ” याचा नेहमीप्रमाणेच अनुवाद केला आहे; परंतु ज्या वचनावर अँडव्हेँटिझमचा मध्यवर्ती स्तंभ आणि पाया उभा आहे, त्या वचनात या वाक्यांशाचा केवळ “दिवस” असा अनुवाद केला आहे. किंग जेम्स बायबलच्या अनुवादकांना असा ठळक विरोधाभास करण्यास कोणता प्रभाव प्रवृत्त झाला? त्यांनी सहाविसाव्या वचनात या वाक्यांशाचा अनुवाद बायबलमधील इतर सर्व ठिकाणांतील त्याच्या वापराशी सुसंगत असा केला होता. परंतु सहाविसाव्या वचनाच्या बारा वचने आधी, म्हणजे चौदाव्या वचनात, तेराव्या वचनातील प्रश्नाच्या उत्तरावर त्यांच्या मानवी मर्यादेमुळे एक विशेष भेदचिन्ह लादले गेले. आणि तेराव्या वचनातील प्रश्नात तो एक शब्द (यज्ञ) समाविष्ट होता, जो बायबलमध्ये जोडला जाऊ नये असा होता. देवाची इच्छा होती की चौदावे वचन अत्यंत गहन आणि वैशिष्ट्यपूर्ण रीतीने उठून दिसावे. असे करताना, गॅब्रिएलला दानियेलाला समजावून सांगण्याची जी आज्ञा देण्यात आली होती, ती काय होती हेही त्याने स्पष्ट केले.

सोळाव्या वचनात, दानियेल भविष्यवाणीय इतिहासाच्या châtôn दर्शनाचा अर्थ समजून घेण्याचा प्रयत्न करीत असतानाही, येशूने गॅब्रिएलला दानियेलास mar’eh दर्शन समजावून सांगण्याची आज्ञा केली. सच्वीसावे वचन सांगते की “ज्या संध्याकाळी आणि सकाळीचे दर्शन सांगितले गेले” ते “सत्य” होते. châtôn दर्शन हे एक भविष्यवाणीय “दृश्य” होते; परंतु mar’eh दर्शन “सांगितले गेले” होते, कारण ते उच्चारले गेले होते. ते चौदाव्या वचनात उच्चारले गेले होते, जेव्हा पालमोनी म्हणाला, “दोन हजार तीनशे संध्याकाळी व सकाळीपर्यंत; नंतर पवित्रस्थान शुद्ध केले जाईल.” आठव्या अध्यायातील या दोन दर्शनांमधील भेद स्पष्ट करण्यासाठी, सच्वीसाव्या वचनात “संध्याकाळी आणि सकाळी” हा शब्दप्रयोग वापरून, त्याची ओळख “सांगितले गेलेले” दर्शन अशी करून दिली आहे. दानियेलाने “पाहिलेले” आणि ज्याचा अर्थ समजून घेण्याची त्याची इच्छा होती ते भविष्यवाणीय इतिहासाचे दर्शन, त्याने “ऐकलेले” आणि “सांगितले गेलेले” दर्शन यापेक्षा वेगळे होते. याहून अधिक महत्त्वाचे म्हणजे, दानियेलाने “ऐकलेले” दर्शन हेच ते दर्शन होते, ज्याचा अर्थ गॅब्रिएलने दानियेलास समजावून द्यायचा होता.

पवित्र बायबलच्या निर्मितीत सहभागी झालेल्या मानवतेने दानिएल अध्याय आठमध्ये “दृष्टान्त” हा शब्द दहा वेळा नोंदविला, आणि तसे करताना तिने “पाहिलेल्या” एका दृष्टान्तातील आणि “ऐकलेल्या” दुसऱ्या दृष्टान्तातील भेद लपविला. असे करून, तिने त्या भरावर पडदा टाकला, जो हे ओळखून देतो की ख्रिस्ताचा उद्देश हा होता की दानिएलने त्याने “पाहिलेला” दृष्टान्त समजण्यापेक्षा त्याने “ऐकलेला” दृष्टान्त समजावा. आता गॅब्रिएल आपल्यावर सोपविण्यात आलेले कार्य पूर्ण करण्यासाठी काय करतो, याचा आपण विचार करू शकतो.

म्हणून तो मी जिथे उभा होतो तिथे जवळ आला; आणि तो आला तेव्हा मी भयभीत झालो व उपडा पडलो; पण तो मला म्हणाला, हे मनुष्यपुत्रा, समजून घे; कारण हे दर्शन अंतकाळाशी संबंधित आहे. तो माझ्याशी बोलत असता, मी भूमीकडे तोंड करून गाढ झोपेत गेलो होतो; पण त्याने मला स्पर्श केला आणि मला सरळ उभे केले. आणि तो म्हणाला, पाहा, क्रोधाच्या अंतिम काळात काय होईल ते मी तुला ज्ञात करून देईन; कारण नेमलेल्या वेळी अंत येईल. Daniel 8:17-19.

आता गॅब्रिएल दानिएलला ते सत्य असलेल्या दोन हजार तीनशे संध्याकाळी व सकाळी यांच्या दर्शनाचा अर्थ समजावून सांगण्याचे आपले कार्य आरंभ करतो. प्रथम तो त्याला कळवितो की भविष्यवाणीय इतिहासाचे दर्शन, चाझोन दर्शन, “अंतकाळी” असेल. त्यानंतर, दानिएल भविष्यसूचक निद्रेत असताना, गॅब्रिएलने दानिएलला स्पर्श केला आणि त्याला सरळ उभे केले. तो त्याला कळवितो, “मी तुला जाणून देईन.”

संध्याकाळी व सकाळी यांचे mar’eh दर्शन या मनुष्याला समजावून सांग, असे जेव्हा पाल्मोनी (ख्रिस्त) गॅब्रिएलला म्हणाला, तेव्हा त्याने गॅब्रिएलला हेच करावयास सांगितले होते. गॅब्रिएल म्हणतो की तो दानिएलाला “क्रोधाच्या अंतिम समाप्तीच्या काळी काय होईल ते” जाणवून देईल. हेच ते! येथेच लेवीयविधी सव्वीस मधील “सात वेळा” आहेत! गॅब्रिएलने संदेष्ट्यांना त्यांच्या लिखाणांत वारंवार साक्ष द्यावयास व उपयोगात आणावयास प्रवृत्त केलेल्या त्या भविष्यवाणीतील तंत्रामुळेच ते लपविले गेले आहे! ते तंत्र म्हणजे “ओळीवर ओळ, येथे थोडे व तेथे थोडे.”

उरायाह स्मिथ यांनी लिहिलेल्या “Thoughts on Daniel and the Revelation” या पुस्तकात (ज्याची ओळख सर्व अॅडव्हेंटिस्टांनी, आणि अगदी त्यांच्या शेजाऱ्यांनीही, करून घेतलेली असावी), स्मिथ यांनी दानियेल अध्याय आठमधील सतरा ते एकोणीस या वचनांवर पुढीलप्रमाणे भाष्य केले आहे:

“ठरविलेल्या समयी अंत होईल, आणि संतापाच्या शेवटच्या काळात काय होईल हे तो त्याला कळवील, अशा एका सर्वसाधारण विधानाने तो दर्शनाच्या अर्थस्पष्टीकरणास आरंभ करतो. ‘संताप’ हा शब्द एका कालखंडास व्यापणारा असा समजला पाहिजे. कोणता काल? देवाने आपल्या लोकास, इस्राएलास, त्यांच्या दुष्टतेमुळे आपला संताप त्यांच्यावर ओतीन, असे सांगितले; आणि अशा प्रकारे त्याने ‘इस्राएलाच्या अपवित्र दुष्ट अधिपती’ विषयी निर्देश दिले: ‘मुकुटबंध काढून टाक, आणि किरीट उतरव.... मी ते उलथवीन, उलथवीन, उलथवीन; आणि ज्याचा तो हक्क आहे तो येईपर्यंत ते राहणार नाही; आणि मी ते त्याला देईन.’ यहेज्केल 21:25-27, 31.”

“ही देवाच्या आपल्या करारबद्ध लोकांवरील संतापाची वेळ आहे; ती वेळ, ज्या काळात पवित्रस्थान व सैन्य पायाखाली तुडविले जाणार आहेत. इस्राएल बाबेलच्या राज्याच्या अधीन झाला तेव्हा मुकुटमणी काढून टाकण्यात आला, आणि मुकुट उतरविण्यात आला. नंतर तो पुन्हा एकदा मादी व पारशी यांच्याकडून उलथविला गेला, पुन्हा ग्रीकांकडून, पुन्हा रोमनांकडून, आणि हे संदेष्ट्याने त्या शब्दाची केलेली त्रिवार पुनरुक्ती यास अनुरूप आहे. त्यानंतर यहूद्यांनी ख्रिस्ताला नाकारल्यामुळे ते लवकरच पृथ्वीच्या पृष्ठभागावर सर्वत्र विखुरले गेले; आणि आध्यात्मिक इस्राएलने प्रत्यक्ष वंशाचे स्थान घेतले; परंतु ते पृथ्वीवरील सत्तांच्या अधीन आहेत, आणि दावीदाचे सिंहासन पुन्हा स्थापन होईपर्यंत तसेच राहतील,—जो त्याचा न्याय्य वारस आहे, तो मशीहा, शांतीचा अधिपती, येईपर्यंत; आणि मग ते त्याला देण्यात येईल. तेव्हा संताप संपलेला असेल. या कालखंडाच्या शेवटच्या टप्प्यात काय घडेल, हे देवदूत आता दानीएलास जाहीर करणार आहे.” Uriah Smith, Daniel and the Revelation, 201, 202.

स्मिथ ज्याला “क्रोध” म्हणून ओळखतो, त्याची सुरुवात इ.स.पू. ६७७ मध्ये मनश्शे याला अशशूरी लोकांनी बाबेलला नेले तेव्हा झाली. दुर्दैवाने, स्मिथ इ.स.पू. ५८६ मध्ये सिदकियाचा पदच्युत होणे घेऊन त्यालाच एकोणिसाव्या वचनातील “क्रोधाच्या” कालखंडाचा प्रारंभबिंदू ठरवतो. “क्रोधाचा शेवटचा अंत” असे वचनात म्हटले आहे, याचा अर्थ काय होतो, याकडे स्मिथ मुळीच लक्ष देत नाही. तो त्याचा विचार केवळ “क्रोध” असा करतो; परंतु जर क्रोधाचा “शेवटचा अंत” असेल, तर व्याकरण आणि तर्क यांनुसार क्रोधाचा किमान “पहिला अंत” देखील असणे अपरिहार्य ठरते. स्मिथला हे ठाऊक होते की बंदिवासाची सत्तर वर्षे इ.स.पू. ६०६ मध्ये नबुखदनेस्सराने यहोयाकीमवर केलेल्या पहिल्या आक्रमणापासून सुरू झाली; तरीही त्याने “क्रोधाच्या” कालखंडाचा प्रारंभ नबुखदनेस्सराच्या तिसऱ्या आक्रमणापासून ठरवला, जे अखेरच्या यहूदी राजावर, म्हणजे सिदकियावर, करण्यात आले होते.

“इतर कोणत्याही संदेष्ट्याच्या प्रारंभीच्या जीवनाविषयी जितकी नोंद आढळते, त्यापेक्षा अधिक सूक्ष्म वृत्तांत त्याच्या [दानिएलच्या] प्रारंभीच्या जीवनाविषयी आपल्याला मिळतो; तरीसुद्धा त्याचा जन्म आणि वंशपरंपरा पूर्ण अंधकारातच राहतात, एवढ्याच अपवादाने की तो राजवंशातील होता, बहुधा दाविदाच्या घराण्यातील, जे त्या काळी फार वाढलेले झाले होते. तो प्रथम यहूदाच्या उच्चकुलीन बंदिवानांपैकी एक म्हणून, बाबेलचा राजा

नबुखदनेस्सर यांच्या पहिल्या वर्षी, सत्तर वर्षांच्या बंदिवासाच्या प्रारंभी, इ.स.पू. ६०६ मध्ये, दिसून येतो. यिर्मया आणि हबक्कूक अजूनही आपली भविष्यवाण्या उच्चारत होते. यहेज्केलने त्यानंतर लवकरच, आणि थोड्या उशिराने, ओबद्या यांनीही आरंभ केला; परंतु या दोघांनीही दानीएलच्या दीर्घ आणि तेजस्वी कार्यकालाच्या समाप्तीच्या कित्येक वर्षे आधी आपले कार्य पूर्ण केले. त्याच्यानंतर केवळ तीन संदेष्टे झाले: हाग्गय आणि जखन्या, ज्यांनी इ.स.पू. ५२०-५१८ या काळात अल्पावधीसाठी समकालीन रीतीने संदेष्टेपदाचा कार्यभार सांभाळला, आणि मलाखी, जो जुन्या करारातील शेवटचा संदेष्टा होता, आणि जो इ.स.पू. ३९७ च्या सुमारास अल्पकाळ उत्कर्ष पावला." उरियाह स्मिथ, Daniel and the Revelation, 19.

स्मिथ यांनी उन्नीसाव्या वचनातील "क्रोध" हा एक कालखंड असल्याचे अचूक ओळखले. दानियेल अध्याय आठ, वचन तेरा याच्या अनुरोधाने त्यांनी त्या कालखंडाची ओळख पवित्रस्थान व सैन्य यांच्या तुडविल्या जाण्याच्या काळाप्रमाणे अचूक केली, आणि त्याचा समाप्तिबिंदू २२ ऑक्टोबर, १८४४ असा अचूक ठरविला.

स्मिथ काही अंशी बरोबर होता, परंतु आपल्या भविष्यवाणीविषयक अनुप्रयोगांचे जे वैशिष्ट्य होते, तेच करून त्याने सत्य गमावले. त्याने इतिहासाला भविष्यवाणीच्या वचनाच्या आपल्या अर्थलावणीचे मार्गदर्शन करू दिले, त्याऐवजी भविष्यवाणीच्या वचनाने इतिहासाविषयीच्या त्याच्या समजुतीचे मार्गदर्शन करणे आवश्यक होते. जर आपण बायबलला भविष्यवाणीचा इतिहास परिभाषित करू दिले, तर इतिहासाकडे जाण्यासाठी आपल्याकडे योग्य माहिती असते.

बायबल शिकवते की ज्याच्याकडून मनुष्य पराजित होतो, त्याचाच तो सेवक असतो.

ते त्यांना स्वातंत्र्याचे आश्वासन देतात, परंतु ते स्वतःच भ्रष्टतेचे दास आहेत; कारण मनुष्य ज्याच्याकडून पराभूत होतो, त्याच्याच गुलामगिरीत तो आणला जातो. 2 Peter 2:19.

इ.स.पू. ६०७ मध्ये मनश्शेला बाबेलमध्ये कैद करून नेण्यात आले. तेथेच यहुदा पराभूत झाला आणि बंधनात आणला गेला. हाच तो आरंभबिंदू आहे, जो १८४३ आणि १८५० या दोन्ही चार्टावर दर्शविला आहे, आणि ज्यास सिस्टर व्हाईट योग्य ठरवितात. स्मिथ दानियेल अध्याय आठ, वचन तेरा मधील तुडविण्याचा आरंभ यहुदाच्या शेवटच्या राजांपैकी सिदकियापासून करतो. सिदकिया हा क्रमशः चालत आलेल्या न्यायाचा आरंभ नव्हता, तर शेवट होता. सिस्टर व्हाईट असे ओळख करून देतात की बाबेलमधील मनश्शेची कैद ही पुढे येणाऱ्या गोष्टींची "आगाऊ ठेव" होती. "आगाऊ ठेव" म्हणजे अनामत रक्कम होय, आणि ती अशा खरेदीच्या आरंभाची खूण करते, ज्यापाठोपाठ इतर देयके येणे अपेक्षित असते.

"विश्वासूपणे संदेष्ट्यांनी आपले इशारे आणि आपल्या समजावणुकीच्या विनंत्या चालू ठेवल्या; त्यांनी निर्भयपणे मनश्शेला आणि त्याच्या लोकांना सांगितले; परंतु त्या संदेशांची अवहेलना करण्यात आली; धर्मभ्रष्ट यहुदाने ऐकण्यास नकार दिला. लोकांनी जर पश्चात्ताप न करता तसेच पुढे चालू ठेवले, तर त्यांच्यावर काय येणार आहे, याची गंभीर पूर्वसूचना म्हणून, परमेश्वराने त्यांच्या राजाला अशशूरी सैनिकांच्या एका तुकडीकडून पकडले जाऊ दिले; त्यांनी 'त्याला बेड्या घातल्या आणि बाबेलीस नेले,' जी त्यांची तात्पुरती राजधानी होती. या क्लेशामुळे राजाला शुद्धी आली; 'त्याने आपला देव परमेश्वर याची विनवणी केली, आणि आपल्या पितरांच्या देवापुढे फार नम्र झाला, आणि त्याच्याकडे प्रार्थना केली; तेव्हा त्याने त्याची विनवणी मान्य केली, आणि त्याची याचना ऐकली, आणि त्याला पुन्हा यरुशलेमेस त्याच्या राज्यात आणले. तेव्हा मनश्शेला कळले की परमेश्वर तोच देव आहे.' 2 Chronicles 33:11-13. परंतु हा पश्चात्ताप, तो कितीही उल्लेखनीय असला तरी, अनेक वर्षांच्या मूर्तिपूजक आचरणांच्या भ्रष्ट करणाऱ्या प्रभावापासून राज्याला वाचविण्यास खूप उशिरा झाला. पुष्कळ जण अडखळले आणि पडले, आणि पुन्हा कधीही उभे राहिले नाहीत." Prophets and Kings, 382.

मनश्शे याने "सात काळांच्या" "शापाची" सुरुवात करणारा "आगाऊ ठेव" चिन्हांकित केला; हा शेवटचा "कोप" होता, कारण "पहिला कोप" इ.स.पू. ७२३ मध्ये उत्तर राज्य बंदिवासात नेले गेले तेव्हाच आधीच सुरू झाला होता. त्यानंतर यहोयाकीमच्या पदच्युतीच्या वेळी, जेव्हा दानियेल बंदिवासात नेला गेला, तेव्हा यिर्मयाने निर्देश केलेल्या सत्तर

वर्षाच्या बंदिवासाची सुरुवात इ.स.पू. ६०६ मध्ये झाली. यहोयाकीमनंतर दोन राजांच्या काळाने, यरुशलेम नष्ट करण्यात आले, आणि यहूदाचा शेवटचा राजा, सिदकियाह, याने आपल्या डोळ्यांसमोर आपल्या पुत्रांची हत्या होताना पाहिले; त्यानंतर त्याचे डोळे फोडण्यात आले आणि त्याला बंदिवान म्हणून बाबेलमध्ये नेण्यात आले.

स्मिथने संपूर्ण प्रगतिशील न्याय जेदेकियाला लागू केला आणि आपल्या या गृहितकासाठी जेदेकियावरील न्यायालाच प्रमाणग्रंथ म्हणून उपयोगात आणले. "दुष्ट व अपवित्र अधिपती" असलेल्या जेदेकियावरील न्यायाने हे स्पष्ट केले की ख्रिस्त येऊन राज्य स्थापन करेपर्यंत यहूदाचा मुकुट दूर केला जाणार होता. स्मिथ म्हणाला, "ते पृथ्वीवरील सत्तांच्या अधीन आहेत, आणि दावीदाचे सिंहासन पुन्हा स्थापन होईपर्यंत तसेच राहतील,—जो त्याचा कायदेशीर वारस आहे, तो मशीहा, शांतीचा अधिपती, येईपर्यंत; आणि मग ते त्याला दिले जाईल." २२ ऑक्टोबर, १८४४ रोजी, दानियेल अध्याय सात, वचन तेरा व चौदा, यांच्या परिपूर्तीत, मनुष्यपुत्र म्हणून निरूपित ख्रिस्त राज्य प्राप्त करण्यासाठी पित्यापुढे आला.

मी रात्रीच्या दृष्टांतांत पाहिले, आणि पाहा, मनुष्यपुत्रासारखा एक स्वर्गातील मेघांसह आला, आणि तो प्राचीन दिवसांच्या जवळ आला; आणि त्यांनी त्याला त्याच्या समोर आणले. आणि त्याला प्रभुत्व, गौरव व राज्य देण्यात आले, जेणेकरून सर्व लोक, राष्ट्रे आणि भाषा त्याची सेवा करतील: त्याचे प्रभुत्व हे सार्वकालिक प्रभुत्व आहे, जे नाहीसे होणार नाही, आणि त्याचे राज्य असे आहे, जे नष्ट केले जाणार नाही. दानीएल ७:१३, १४.

बहिण व्हाइट यांनी पुष्टी केली आहे की दानियेल अध्याय सात, आणि वचने तेरा व चौदा, २२ ऑक्टोबर १८४४ रोजी पूर्ण झाली.

"दानिएल ८:१४ मध्ये दर्शविल्याप्रमाणे, पवित्रस्थानाच्या शुद्धीकरणासाठी आमचा महान याजक म्हणून ख्रिस्ताचे परमपवित्र स्थानी येणे; आणि दानिएल ७:१३ मध्ये सादर केल्याप्रमाणे, मनुष्यपुत्राचे दिवसांच्या प्राचीनाजवळ येणे; तसेच मलाखीने पूर्वकथन केल्याप्रमाणे, प्रभूचे आपल्या मंदिरात येणे—हे सर्व एकाच घटनेचे वर्णन आहेत; आणि हेच मत्तय २५ मधील दहा कुमारींच्या दृष्टांतात ख्रिस्ताने वर्णन केलेल्या वराच्या विवाहासाठी येण्याद्वारेही दर्शविले आहे." द ग्रेट कॉन्ट्रव्हर्सी, ४२६.

स्मिथ यांनी "क्रोधाच्या शेवटच्या अंताचा" मुख्य घटक हाताळला नाही. त्यांनी त्या बायबलमधील तत्त्वाला टाळले, ज्याने हे ओळखले की मनश्शेच्या काळात यहूदा जिंकला गेला होता, आणि सिदकियाच्या दोन राजे आधी सुरू झालेली बंदिवासाची अवस्था हेसुद्धा दर्शवित होती की सिदकियावर त्याचा अंत येण्यापूर्वीच यहूदा बाबेलच्या अधीन झाला होता. या उघड वगळण्यांनंतरही, त्यांनी असे म्हटले, "येथे देवाच्या त्याच्या करारबद्ध लोकांविरुद्ध असलेल्या क्रोधाचा कालावधी आहे; तो कालावधी ज्यामध्ये पवित्रस्थान व सैन्य पायदळी तुडविले जाणार आहे." म्हणून ते थेट "देवाच्या क्रोधाचा कालावधी" याचा संबंध दानियेल अध्याय आठ, आणि तेराव्या वचनातील "किती काळ" या प्रश्नाशी जोडतात. चौदाव्या वचनातील उत्तर असे होते, २२ ऑक्टोबर, १८४४ पर्यंत.

बाबिलोनी गुलामगिरीत विखुरले जाण्याचा इतिहास इ.स.पू. ६०६ मध्ये आरंभ होऊन इ.स. १८४४ पर्यंत क्रमशः चालू राहिला. तो कालावधी दोन हजार पाचशे वीस वर्षांच्या बरोबरीचा ठरतो, जो अर्थातच लेवीय पुस्तकाच्या सव्वीसाव्या अध्यायातील "सात वेळा" होय. २२ ऑक्टोबर, १८४४ रोजी त्या कालखंडाचा शेवट झाल्याने दानियेलास तेवीसशे संध्याकाळी व सकाळी यांबद्दलच्या "mar'eh vision" साठी दुसरा साक्षीदार प्रदान झाला.

गॅब्रिएलला दानिएलाला ते दर्शन समजावून सांगण्याची आज्ञा देण्यात आली होती, आणि गॅब्रिएलने जे केले ते म्हणजे २२ ऑक्टोबर १८४४ या समाप्तीच्या दिनांकासाठी दुसरा साक्षी पुरविणे होय. त्याने केवळ दोन्ही कालभविष्यवाण्यांच्या परिपूर्तीच्या दिनांकाची स्थापना करण्यासाठी दुसरा साक्षी दिला असे नव्हे, तर स्मिथने योग्यरीत्या निदर्शित केल्याप्रमाणे, १८४४ साठीच्या त्या दुसऱ्या साक्षीशी संबंधित कालावधी हा तेराव्या वचनात पवित्रस्थान व सैन्य पायदळी तुडविले जाण्याचा कालावधी म्हणून ओळखला गेला होता. तेराव्या वचनातील प्रश्न असा आहे, "नित्य होमार्पणाविषयीचे दर्शन, आणि उजाड करणाऱ्या अपराधाविषयी, पवित्रस्थान व सैन्य या दोघांनाही पायदळी तुडविले जावे यासाठी, किती काळपर्यंत असेल?" तो कालावधी लेवीय पुस्तकाच्या सव्वीसाव्या

अध्यायातील "सात वेळा" हा होता.

स्मिथ यांनी जे पाहिले नाही, किंवा ओळखण्याचे टाळले, ते म्हणजे एकोणिसाव्या वचनातील "क्रोध" हाच त्या क्रोधाचा "शेवटचा अंत" होता. जर "शेवटचा" असेल, तर "पहिला" हाही असतो; आणि दानियेल अकराव्या अध्यायात "पहिला क्रोध" कधी संपला हे ओळखतो. तो अंधकारमय युगांत राज्य करणाऱ्या पोपशाहीची ओळख करून देत आहे, आणि तो असे सांगतो की क्रोध पूर्ण होईपर्यंत, किंवा समाप्त होईपर्यंत, पोपशाही भरभराटीस येईल.

राजा आपल्या इच्छेनुसार वागेल; तो स्वतःला उंचावील आणि प्रत्येक देवापेक्षा स्वतःला महान ठरवील; तो देवांच्या देवाविरुद्ध आश्चर्यकारक गोष्टी बोलेल; आणि संताप पूर्ण होईपर्यंत तो समृद्ध होईल; कारण जे ठरविलेले आहे ते पूर्ण केले जाईल. दानियेल 11:36.

छत्तीसावा पद हा प्रेषित पौलाने थेस्सलनीकाकरांस लिहिलेल्या आपल्या दुसऱ्या पत्रात परिभाषित केला आहे, असे व्यापकपणे मानले जाते.

कोणीही तुम्हांला कोणत्याही प्रकारे फसवू नये; कारण प्रथम धर्मत्याग होईपर्यंत, आणि पापाचा मनुष्य, म्हणजे विनाशाचा पुत्र, प्रगट होईपर्यंत तो दिवस येणार नाही; जो देव म्हणविला जाणाऱ्या किंवा पूजिला जाणाऱ्या सर्वांहून स्वतःला विरोध करतो आणि स्वतःला उंचावतो; इतके की तो देवाप्रमाणे देवाच्या मंदिरात बसतो आणि स्वतःच देव आहे असे दाखवितो. 2 Thessalonians 2:3, 4.

पौलाचा "पापाचा मनुष्य," जो "विनाशाचा पुत्र" देखील आहे, जो "देव म्हणविल्या जाणाऱ्या किंवा ज्याची उपासना केली जाते अशा सर्वांपेक्षा स्वतःला विरोध करतो व स्वतःला उंचावतो," तोच तो "राजा" आहे जो "स्वेच्छेनुसार वागेल; आणि तो स्वतःला उंचावेल व प्रत्येक देवापेक्षा स्वतःला मोठा करील." हे दोन्ही उतारे रोमच्या पोपाकडे निर्देश करतात. दानियेल लिहितो की तो पोप "रोष पूर्ण होईपर्यंत" समृद्ध होईल, म्हणजे पुढे ढकलत राहील. छत्तीसाव्या वचनातील हा रोष "निर्धारित" करण्यात आला होता. "निर्धारित" या शब्दाचा अर्थ "घाव करणे" असा आहे.

१७९८ मध्ये पोपसत्तेला तिची "मरणकारक जखम" प्राप्त झाली, आणि त्या वेळी "पहिला क्रोध" पूर्ण झाला किंवा समाप्त झाला. "पूर्ण करणे" या शब्दाचा अर्थ समाप्त करणे किंवा थांबविणे असा आहे. आठव्या अध्यायातील एकोणिसाव्या वचनात "त्या क्रोधाचा" शेवट हा पवित्रस्थान आणि सैन्य यांना पायदळी तुडविले जाण्याच्या काळाचा शेवट म्हणून दर्शविला आहे. तो १८४४ मध्ये समाप्त झाला, परंतु "पहिला" क्रोध १७९८ मध्ये समाप्त झाला.

"अंतिम क्रोध" इ.स. १८४४ मध्ये समाप्त झाला, म्हणजे इ.स.पू. ६७७ मध्ये राजा मनश्शेला अशूर्यांनी बाबेलमध्ये नेले त्यानंतर दोन हजार पाचशे वीस वर्षांनी. "पहिला" क्रोध इ.स. १७९८ मध्ये समाप्त झाला, म्हणजे इ.स.पू. ७२३ मध्ये इस्राएलचे उत्तरेकडील राज्य अशूर्यांनी गुलामगिरीत नेले त्यानंतर दोन हजार पाचशे वीस वर्षांनी.

दानियेलाच्या पुस्तकातील लपलेल्या "सात वेळा" याविषयी अजून बरेच काही सांगण्यासारखे आहे, आणि आम्ही त्याविषयी आमच्या पुढील लेखात विचार करू.

"लाओदिकीया येथील मंडळीच्या दूताला लिही: आमेन, विश्वासू व सत्य साक्षी, देवाच्या सृष्टीची सुरुवात, हा असे म्हणतो; मी तुझी कृत्ये जाणतो, की तू न थंड आहेस, न गरम; तू थंड किंवा गरम असतास, अशी माझी इच्छा आहे. म्हणून, तू कोमट आहेस, आणि न थंड, न गरम, यामुळे मी तुला माझ्या मुखातून ओकून टाकीन. कारण तू म्हणतोस, मी धनवान आहे, संपत्तीत वाढलो आहे, आणि मला कशाचीही गरज नाही; आणि तुला ठारूक नाही की तू दीन, करुणास्पद, दरिद्री, आंधळा व नग्न आहेस."

"येथे प्रभु आपल्याला दर्शवितो की, लोकांना सावध करण्यासाठी ज्यांना त्याने बोलाविले आहे अशा सेवकांनी त्याच्या लोकांपर्यंत पोहोचवावयाचा संदेश हा शांती-आणि-सुरक्षिततेचा संदेश नाही. तो केवळ सैद्धांतिक नसून, प्रत्येक बाबतीत व्यावहारिक आहे. लाओदिकीयाच्या लोकांना दिलेल्या संदेशात देवाच्या लोकांचे चित्रण देहाधिष्ठित सुरक्षिततेच्या अवस्थेत असलेल्या लोकांप्रमाणे केले आहे. ते निर्धास्त आहेत, आणि स्वतःला

आध्यात्मिक प्रगतीच्या उंच अवस्थेत असल्याचे मानतात. 'कारण तू म्हणतोस, मी धनवान आहे, संपत्तीने समृद्ध झालो आहे, आणि मला काहीही गरज नाही; आणि तुला हे ठाऊक नाही की तू दीन, आणि दयनीय, आणि गरीब, आणि आंधळा, आणि नग्न आहेस.'"

"मनुष्यांच्या मनांवर यापेक्षा मोठी फसवणूक कोणती येऊ शकते की ते सर्वस्वी चुकीचे असताना स्वतःला बरोबर असल्याचा त्यांना विश्वास असतो! सत्य साक्षीदाराचा संदेश देवाच्या लोकांना एका दुःखद फसवणुकीत आढळवितो, तरीही त्या फसवणुकीत ते प्रामाणिक असतात. देवाच्या दृष्टीने त्यांची अवस्था किती दयनीय आहे, हे त्यांना ठाऊक नसते. ज्यांना उद्देशून हा संदेश आहे ते स्वतःची समजूत काढीत असतात की ते उन्नत आध्यात्मिक स्थितीत आहेत; परंतु सत्य साक्षीदाराचा संदेश त्यांच्या आध्यात्मिक आंधळेपणा, दारिद्र्य आणि दीनवाणेपणाच्या त्यांच्या खऱ्या अवस्थेची धक्कादायक घोषणा करून त्यांच्या सुरक्षिततेचा भंग करतो. ही साक्ष, इतकी तीक्ष्ण व कठोर, चूक असू शकत नाही; कारण बोलणारा सत्य साक्षीदार आहे, आणि त्याची साक्ष अचूक असली पाहिजे." Testimonies, volume 3, 252.